

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0217U006499

Державний реєстраційний номер: 0116U006985

Відкрита

Дата реєстрації: 07-09-2017

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Контрольні спостереження в процесі експлуатації глибоководного суднового ходу Дунай-Чорне море (морська частина) (2016-2017)

Початок етапу: 08-2016

Закінчення етапу: 05-2017

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Державна установа Інститут морської біології НАН України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 03534529

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Адреса: Одеса, 65011, вул. Пушкінська, 37

Телефон: (048) 725 09 18

E-mail: imb@nas.gov.ua

WWW: www.imb.odessa.ua

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Науково-дослідна установа "Український науково-дослідний інститут екологічних проблем"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 01018083

Адреса: вул. Бакуліна, 6, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61166, Україна

Підпорядкованість: Міністерство екології та природних ресурсів України

Телефон: 380577021592

E-mail: director@niiep.kharkiv.ua

WWW: http://www.niiep.kharkov.ua/

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 52 - договір з вітчизняною організацією (органами місцевої ради, фондом, асоціацією, концерном тощо)

КПКВК:

Напрямок фінансування: 2.7 - інше (госпдоговірна тема згідно з договором № 2Н-16 від 25.08.2016р.)

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7722 – кошти підприємств, установ, організацій України

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 132 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Контрольні спостереження в процесі експлуатації глибоководного суднового ходу Дунай-Чорне море (морська частина)

Назва роботи (англ)

Control observations during the operation of deep-water navigable channel Danube-Black Sea (sea side)

Реферат (укр)

У звіті наведені дані експедиційних досліджень Інституту морської біології НАН України і Українського центру екології моря Міністерства екології та природних ресурсів України, отримані у морських експедиціях, що були проведені у період з 16 по 20 вересня 2016 р. (12 комплексних станцій) та з 25 жовтня по 13 листопада 2016 р. (12 комплексних станцій). Крім того, для аналізу якості води за станом угруповання фітоперифітону 8 вересня 2016 року та 17 жовтня 2016 року були проведені експедиції у прибережну зону дельти Дунаю в районі порту Усть-Дунайський та гирла Бистре на 6 станціях для кожної експедиції. Також звіті представлені експертні висновки відносно оцінки забруднення ґрунтів та стану кормової бази риб узмор'я Дунаю в районі ГСХ «Дунай-Чорне море», основані на результатах спостережень у серпні і жовтні-листопаді 2016 року, а також на аналізі матеріалу багатолітнього екологічного моніторингу в авандельті Дунаю за період 2004-2016 рр. для попереднього визначення екологічних збитків у першому кварталі 2017 року. Звіт викладений у 8 розділах на 127 сторінках, ілюстрований 37 рисунками і 58 таблицями, 42 літературних посилання.

Реферат (англ)

The report presents the data of the expeditionary studies of the Institute of Marine Biology of the National Academy of Sciences of Ukraine and the Ukrainian Sea Ecology Center of the Ministry of Ecology and Natural Resources of Ukraine received in marine expeditions conducted from 16 to 20 September 2016 (12 complex stations) and from 25 October to 13 November 2016 (12 complex stations). In addition, for the water quality analysis of based on the state of the phytoplankton communities, on September 8, 2016 and October 17, 2016, expeditions were to the coastal zone of the Danube delta near the port of Ust-Danube and Bystroe mouth (6 stations for each expedition).

Індекс УДК: 574.5, 574.5/.6(498.81)

Коди тематичних рубрик НТІ: 34.35.33

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Кількісні характеристики сучасного стану екосистеми морської частини глибоководного суднового ходу Дунай-Чорне море в процесі експлуатації

Назва продукції (англ): The quantitative date state of marine ecosystem of the deepwater navigable channel Danube-Black Sea during it operation

Очікувані результати: поліпшення стану навколишнього природного середовища

Галузь застосування: Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, НАН України, природоохоронні інспекції України.

Опис продукції (укр): Представлені фактичні дані щодо стану екосистеми морської частини глибоководного суднового каналу Дунай-Чорне морев 2016 році. Надана інформація про гідролого-метеорологічну ситуацію під час проведення досліджень, данні щодо гідрохімічного режиму, антропогенного забруднення та результати біотестування донних відкладів. Наведено гранулометричний аналіз ґрунтів. Також наведена інформація щодо стану фітоперифітону,

фітопланктону, зоопланктону та зообентосу району досліджень, кормової бази риб. Розроблені рекомендації щодо екологічного моніторингу. Надані експертні висновки відносно оцінки забруднення ґрунтів та стану кормової бази риб узмор'я Дунаю в районі ГСХ "Дунай-Чорне море", основані на результатах спостережень у серпні і жовтні-листопаді 2016 року, а також на аналізі матеріалу багатолітнього екологічного моніторингу в авандельті Дунаю за період 2004-2016 рр. для попереднього визначення екологічних збитків у першому кварталі 2017 року.

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження: не обмежені

Виробник продукції: ДУ ІМБ НАН України

Споживачі продукції: Природоохоронні органи

Перспективні ринки: Мінприроди, природоохоронні інспекції

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

Александров Б.Г., Бондаренко О.С., Кулакова І.І., Мігас Р.В., Нестерова Д.О., Поліщук Л.Н., Синьогуб І.О. Зведена характеристика кормової бази риб // Оцінка стану гідробіологічних угруповань морської частини дельти Дунаю в районі ГСХ в літній період 2013 р.: Науково-дослідний звіт. - Одеса, 2013. - № держреєстрації 0113U004901. - С. 9-10. Анотований звіт з науково-дослідної теми "Контрольні спостереження в процесі експлуатації глибоководного суднового ходу Дунай-Чорне море (морська частина)": Попередня прогнозна оцінка кормової бази риб для розрахунків компенсаційних платежів. - Інститут морської біології НАН України. - Одеса, 2013. Болтачева Н.А. Обнаружение нового вида-вселенца *Streblospio gynobranchiata* Rice et Levin, 1998 (Polychaeta: Spionidae) в Чёрном // Мор. экол. журн.- 2008.- VII, № 4.- С. 12. Брянцева Ю. В., Лях А. М., Сергеева А. В. Расчет объемов и площадей поверхности одноклеточных водорослей Черного моря. - Севастополь, 2005. - 25 с. (Препр. / НАН Украины. Институт Биологии Южных морей). Бубнова Н.П., Холикова Н.И. Методы изучения макрзообентоса / Руководство по методам биологического анализа морской воды и донных отложений.- Л., Гидрометеиздат, 1980.- С. 21-38. Ветрова З.И. Флора водорослей континентальных водоемов Украинской ССР. Эвгленофитовые водоросли / З.И. Ветрова. - вып. 1, ч. 1. - Киев: Наук. думка, 1986. - 346 с. Визначник прісноводних водоростей Української РСР. Том 1. Синьо-зелені водорості - О.В.Коваленко. - К., 2009. - 397 с. Володкович Ю.Л. Методы изучения морского бентоса / Руководство по методам биологического анализа морской воды и донных отложений.- Л., Гидрометеиздат, 1980.- С. 150-165. Електронна база WoRMS [www.http//marinespecies.org](http://marinespecies.org) Еременко Т.И. Методы изучения морского фитобентоса / Т.И. Еременко // Руководство по методам биологического анализа донных отложений. - Л.: Гидрометиздат, 1980. - С. 166-176. Закутский В.П., Виноградов К.А. Макрзообентос / Биология северо-западной части Черного моря.- К.: Наук. думка, 1967.- С. 146-157. Золотарев В.Н., Золотарев П.Н. Двустворчатый моллюск *Cunearca cornea* - новый элемент фауны Черного моря // Докл. АН СССР. - 1987. - Т. 297, № 2. - С. 501 - 503. Золотарев В.Н., Шурова Н.М., Стадниченко С.В. Прогнозирование популяционных характеристик морских моллюсков при изменении объема стока Дуная // Системы контроля окружающей среды: Сб. науч. трудов, НАН Украины, МГИ. - Севастополь. - 2013. - Вып. 19. - С. 273-278. Ильин Ю.П., Репетин Л.Н., Белокопытов В.Н. и др. Гидрометеорологические условия морей Украины. Том 2: Черное море.- МЧС и НАН Украины. Морское отд. УрНИГМИ.- Севастополь, 2012.- 421 с. Калугина-Гутник А.А. Исследования донной растительности с применением легкоодолазной техники / А.А. Калугина-Гутник// Морские подводные исследования. - М.: Наука, 1969. - С. 14 - 18. Максимович Н.В., Погребов В.Б. Анализ количественных гидробиологических материалов. - Л., 1986. - 97 с. Миничева Г. Г. Методические рекомендации по определению комплекса морфо-функциональных показателей одноклеточных и многоклеточных форм водной растительности. / Г. Г. Миничева, А. Б. Зотов, М. Н. Косенко - Одесса: ОФИНБЮМ НАНУ, 2003. - 37 с. Миничева Г. Г. Морфофункциональные основы формирования морского фитобентоса: дис... д-ра биол. наук: 03.00.17 / Галина Григорьевна Миничева; НАН Украины, ИнБЮМ. - Севастополь, 1998б. - 353 с. Миничева Г.Г. Использование показателей поверхности бентосных водорослей для экспресс-диагностики трофо-сапробионтного состояния прибрежных экосистем/ Г.Г. Миничева //Альгология- 1998 б. - Т. 8, №4. - С. 419-427. Миничева Г.Г. Показатели поверхности водорослей в структурно-функциональной оценке фитобентоса: автореф. дис. на соискание ученой степени канд. биол. наук: спец. 03.00.17 "Гидробиология" / Миничева Галина Григорьевна - Севастополь; 1989. - 19 с. Нестерова Д.А.

Методические рекомендации для отбора проб и обработки морского фитопланктона // Препринт. - Одесса: ОБИБС НАНУ, 1988 - 18 с. Петров К.М. Новые методы учета запасов подводной растительности // Труды Всесоюз. совещ. работников водорослевой промышленности. - Том 1. - Архангельск: Архангельское книжное из-во. - 1962. - С. 59 - 61. Прошкина-Лавренко А. И. Диатомовые водоросли планктона Черного моря. - М.-Л.: Изд-во АН СССР, 1955. - 222 с. Флора водоростей України. Том I. Синьозелені водорості. Вип. 1. Порядок хроококальні / Царенко П. М. Краткий определитель хлорококковых водорослей Украинской ССР / Отв. ред. Г. М. Паламарь-Мордвинцева. - АН СССР. Институт ботаники им. Н. Г. Холодного. - Киев: Наукова думка, 1990. - 208 с. Чекановская О.В. Водные малощетинковые черви фауны СССР. // Издательство Академии наук СССР. - Ленинград. - 1962. - 409 с. <http://pogoda.by/gidro/?plot=15360> <http://www.pogodaiklimat.ru> Algae of Ukraine: diversity, nomenclature, taxonomy, ecology and geography. Vol. 1. Cyanoprokaryota, Euglenophyta, Chrysophyta, Xanthophyta, Raphidophyta, Phaeophyta, Dinophyta, Cryptophyta, Glaucocystophyta and Rhodophyta / Eds.: P. Tsarenko, S. Wasser and E. Nevo. - Rugell: Gantner Verlag, 2006. - 713 pp. Algae of Ukraine: diversity, nomenclature, taxonomy, ecology and geography. Vol. 2. Bacillariophyta / Eds.: P.M. Tsarenko, S. Wasser & E. Nevo. - Rugell: Gantner Verlag, 2009. - 413 p. Algae of Ukraine: diversity, nomenclature, taxonomy, ecology and geography. Vol. 3. Chlorophyta / Eds.: P. Tsarenko, S. Wasser & E. Nevo. - Rugell: Gantner Verlag, 2011. - 510 p. Цианопхита. Частина 2. Клас гормогонієві - Hormogoniophyceae / Н.В. Кондратьєва. - К.: Наукова думка, 1968. - 523 с. DIRECTIVE 2008/56/EC of the European Parliament and of the Council establishing a framework for Community action in the field of marine environmental policy, 17 June 2008. (MSFD, 2008/56/EC). DIRECTIVE 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council establishing a framework for the Community action in the field of water policy, 23 October 2000. (WFD, 2000/60/EC). Dubilier N., Giere O., Grieshaber M.K. Concomitant effects of sulfide and hypoxia on the aerobic metabolism of the marine oligochaete *Tubificoides benedii*. // J. Exp. Zool. - 1994. - Vol. 269. - P.287-297. Dubilier N., Windoffer R., Grieshaber M.K., Giere O. Ultrastructure and anaerobic metabolism of mitochondria in the marine oligochaetes *Tubificoides benedii*: effects of hypoxia and sulfide // Mar. Biol. - 1997. - Vol. 127. - P. 637-645. Hoppenrath M., Elbrachter M., Drebes G. Marine phytoplankton. - Kleine Senckenberg Reihe, 2009. - 264 pp. Krapal A.-M., Popa O.P., Levarda A.F., Iorgu I., Costache M., Crocetta F., Popa L.O. Molecular confirmation on the presence of *Anadara kagoshimensis* (Tokunaga, 1906) (Mollusca: Bivalvia: Arcidae) in the Black Sea // Travaux du Muséum National d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa". - 2014. - Vol. 57, N 1. - P. 9-12. Moncheva S., Parr B. Black Sea Monitoring Guidelines- Phytoplankton. - 2014. // http://www.noelsportraits.com/index.php?main_page&id=28&chapter=50 Рр 5.ru/Архив_погоды_в_Сулине Simakova V.N., Lutaenko K.A., Neretina T.A., Kolyuchkina G.A. The alien bivalve *Anadara kagoshimensis* in the Black Sea region // The 4th Bi-annual Black Sea Scientific Conference: Black Sea - Challenges Towards Good Environmental Status. Abstracts book. - Constanta, 2013. - P. 104-105. Tomas C. R. Identifying Marine Plankton. - Academic Press, 1997. - 858 pp. Zolotarev V.N. The Black Sea ecosystem changes related to the introduction of new mollusc species // P.S.Z.N.I.: Marine Ecology. - 1996. - V. 17, № 1-3. - P. 227-236.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 127

Мова звіту: Українська

Умови поширення в Україні: Не заборонено

Умови передачі іншим країнам: Не заборонено

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік організацій-виконавців

Назва організації: НДУ "Український науковий центр екології моря" (УкрНЦЕМ) Міністерства екології та природних ресурсів України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02572516

Адреса: Французький бул., 89, 65009

Підпорядкованість:

Перелік осіб-виконавців

Адобовський В.В

Александров Б.Г.

Бондаренко О.С.

Гаркуша О.П.

Деньга Ю.М.

Дядичко В.Г.

Золотарьов В.М.

Золотарьов Г.Г.

Кудренко С.А.

Кулакова І.І.

Куракін О.П.

Мінічева Г.Г.

Марінець Г.В.

Портянко В.В,

Рибалко О.А.

Синьогуб І.О.

Стадніченко С.В.

Шурова Н.М.

Керівник організації:

Александров Борис Георгійович

Керівники роботи:

Александров Борис Георгійович

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.